AZ EURÓPAI PARLAMENT (EU) 2021/1561 ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2021. április 29.)

az Európai Unió 2019. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozat szerves részét képező megjegyzésekkel, X. szakasz – Európai Külügyi Szolgálat

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

— tekintettel az Európai Unió 2019. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára, X. szakasz – Európai Külügyi Szolgálat,

— tekintettel eljárási szabályzata 100. cikkére és V. mellékletére,

— tekintettel a Külügyi Bizottság véleményére,

— tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0063/2021),

A. mivel valamennyi uniós intézmény elszámoltatható az európai polgárok felé a közpénzek felhasználásáért, miközben biztosítani kell a legnagyobb átláthatóságot a hatékony demokratikus ellenőrzés biztosítása érdekében;

B. mivel az uniós stratégiai kommunikáció egyre inkább az európai menetrend egyik kiemelt prioritása, ami megköveteli, hogy az Unió tárgyilagos és szilárd iránymutatást adjon a szándékos félretájékoztatás elleni küzdelem és az Unió nagyobb ellenálló képességének biztosítása érdekében;

C. mivel a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének és a nemek közötti egyenlőségnek tükröződnie kell valamennyi uniós intézmény belső szervezeti és irányítási rendszerében, valamint a hatáskörükbe tartozó szakpolitikák tervezésében és végrehajtásában;

Az Európai Számvevőszék észrevételei

1. elégedetten jegyzi meg, hogy a Számvevőszék éves jelentésének az „Igazgatás – A többéves pénzügyi keret 5. fejezete” című 9. fejezethez kapcsolódó észrevételei szerint az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ) érintő tranzakciók mintájában a harmadik egymást követő évben nem találtak konkrét problémákat, és az EKSZ éves tevékenységi jelentésében nem tártak fel lényeges hibaszintet;

2. tudomásul veszi a Számvevőszék általános észrevételeit a szerződéses alkalmazottak száma és a kapcsolódó költségvetési előirányzatok 2012 és 2018 közötti növekedéséről; megjegyzi, hogy az EKSZ esetében ez a növekedés annak tudható be, hogy az EKSZ-t új operatív és politikai feladatokkal bízták meg, különösen a közös biztonság- és védelempolitika, a szándékos félretájékoztatás elleni cselekvési terv végrehajtása, valamint az uniós küldöttségek fizikai és informatikai biztonságának sürgős prioritást képező megerősítése terén; megállapítja, hogy az EKSZ szerződéses alkalmazottainak száma 322-ről 444-re nőtt (38%-os növekedés); támogatja az EKSZ arra irányuló erőfeszítéseit, hogy megerősítse igazgatását, és kéri az EKSZ-t, hogy számoljon be a Parlament Költségvetési Ellenőrző Bizottságának a szerződéses alkalmazottak megnövekedett számának eredményeiről és hatásáról; ösztönzi az EKSZ-t, hogy a nyitottság, a méltányosság és az átláthatóság biztosítása érdekében dolgozzon ki iránymutatásokat a felvételi eljárások lefolytatására vonatkozó bevált gyakorlatokról, és ossza meg azokat;

3. felhívja a Számvevőszéket, hogy a mentesítéssel összefüggésben vizsgálja meg a más uniós intézmények igazgatási kiadásaira vonatkozó további információk biztosításának egyéb módjait;

4. megismétli, hogy az általános ellenőrzési megközelítés további ellenőrzési munkát és célzottabb értékelést igényel; megismétli azon felhívását, hogy célzottabban el kell végezni az EKSZ igazgatási kiadásainak vagy támogatási tevékenységeinek felülvizsgálatát, különösen az EKSZ számára egyre fontosabbá vagy akár kritikus jelentőségűvé váló olyan témák tekintetében, mint például a stratégiai kommunikációs kapacitás és az információtechnológia (pl. kiberbiztonság), a küldöttségek globális biztonsági csomagjának teljesítménye, az infrastruktúra vagy a közös polgári biztonság- és védelempolitika missziótámogatási platformjának pénzgazdálkodása és adminisztratív támogatása;

Humán erőforrások

5. megjegyzi, hogy a növekvő instabilitás és a nemzetközi környezetben jelentkező, eddig soha nem látott kihívások fokozták az Unió globális szereplőként való fellépése iránti igényt; hangsúlyozza az EKSZ központi szerepét az Unió külpolitikájának irányításában; megjegyzi, hogy az EKSZ megerősített szerepét nem támasztotta alá a személyzet megfelelő növelése; kéri, hogy bocsássanak rendelkezésre elegendő emberi erőforrást annak érdekében, hogy ne veszélyeztessék az Unió hatékonyságát a nemzetközi színtéren;

6. megjegyzi, hogy az EKSZ alapvető szerepet játszik az uniós külpolitika koherenciájának biztosításában; hangsúlyozza továbbá, hogy biztosítani kell az EU hatékony közös biztonság- és védelempolitikájának sikeres végrehajtásához szükséges forrásokat;

7. felhívja az EKSZ-t, hogy erősítse meg az uniós küldöttségeket a keleti partnerség országaiban és a nyugat-balkáni országokban, és hozzon létre álláshelyeket a jogalkotási munkáról való jelentéstételért felelős helyi alkalmazottak számára annak érdekében, hogy az Unió jobban megérthesse a szomszédságot és közelebb hozhassa azt az uniós vívmányokhoz; hangsúlyozza, hogy támogatni kell ezeket az országokat a reformok végrehajtásában, és hatékonyabban kell tájékoztatni polgáraikat az uniós szakpolitikákról; hangsúlyozza, hogy több horizontális kapcsolatot kell kialakítani és elő kell mozdítani a keleti partnerség és a nyugat-balkáni régiók uniós küldöttségei közötti együttműködést, különösen rendszeres információ- és tapasztalatcsere révén, valamint egyéb sikeres munkamegközelítéseket kell kialakítani annak érdekében, hogy a demokratikus és Európa-párti reformokat végrehajtó szomszédos országok a lehető legjobb támogatásban részesüljenek; felhívja az EKSZ-t, hogy tegyen lépéseket a feltárt közbeszerzési hibákhoz vezető problémák megoldása és a vonatkozó szabályok jövőbeli megsértésének megelőzése érdekében;

8. aggódik amiatt, hogy az EKSZ személyzetének összetételében földrajzi egyenlőtlenségek tapasztalhatók, mivel ez visszatérő probléma, különösen ami a küldöttségvezetői, valamint a közép- és felsővezetői tisztségeket illeti; megállapítja, hogy jelentős különbségek vannak a hasonló népességű országok, valamint a nyugat- és kelet-európai országok képviselete tekintetében; hangsúlyozza, hogy az EKSZ-nek minden uniós intézményhez hasonlóan biztosítania kell, hogy a jelöltek kompetenciáinak és érdemeinek tiszteletben tartása mellett valamennyi tagállam arányos képviselettel rendelkezzen; sürgeti az EKSZ-t, hogy javítsa a földrajzi egyensúlyt annak érdekében, hogy valamennyi tagállam állampolgárai megfelelően képviselve legyenek, tükrözve a tagállamok sokféleségét, ahogy azt a tisztviselők személyzeti szabályzatának 27. cikke kimondja; üdvözli az EKSZ arra irányuló erőfeszítéseit, hogy folyamatosan tájékoztassa az uniós tagállamok humánerőforrás-hálózatát a személyzet összetételéről, közzétegye az üres álláshelyeket és előmozdítsa a jelöltek számának növelésére irányuló nemzeti erőfeszítéseket; felhívja az EKSZ-t, hogy számoljon be a felvételért felelős kiválasztási bizottság tagjainak állampolgárság szerinti megoszlásáról; kéri az EKSZ-t, hogy szolgáltasson a személyzet állampolgársága szerinti statisztikákat 2019-re vonatkozóan;

9. megállapítja, hogy a tagállamokból kirendelt nemzeti szakértők száma egy kétéves stabilizációs időszakot követően kismértékben, a 2017–2018 közötti 449-ről 2019-ben 461-re emelkedett, ugyanakkor megjegyzi, hogy a kirendelt polgári nemzeti szakértők esetében elmozdulás történt a specializáltabb profilok felé; elégedetten veszi tudomásul a kirendelt nemzeti szakértőkre vonatkozó, 2019-ben elfogadott új belső politikát, valamint a kirendelt nemzeti szakértők arányának kiegyensúlyozására irányuló számos intézkedést, amellett, hogy bizonyos területeken szakemberekre korlátozzák új kirendelt nemzeti szakértői álláshelyek létrehozását;

10. üdvözli az EKSZ fogyatékosságügyi ütemtervvel és az EKSZ fogyatékosságügyi politikájának kidolgozásával kapcsolatos erőfeszítéseit, és kéri az EKSZ-t, hogy tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot e politikák kidolgozásáról és végrehajtásáról, hangsúlyozza a befogadóbb munkakörnyezet e politikák révén történő előmozdításának fontosságát;

11. ösztönzi az EKSZ-t, hogy egészítse ki a meglévő rugalmas munkamegállapodásokat az alkalmazottak lecsatlakozáshoz való jogának védelmével;

A nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos politika

12. elégedetten veszi tudomásul azt az emelkedő tendenciát, hogy a vezetői tisztséget betöltő nők aránya 30,3% volt (vagyis 81 tisztséget töltöttek be), a 2018. évi 27,1%-hoz és a 2017. évi 24,5%-hoz képest; tudomásul veszi továbbá, hogy a küldöttségvezetői tisztséget betöltő nők aránya a 2015. évi 19,5%-ról 2019-ben 27,7%-ra (azaz a 137 tisztségből 38-ra) nőtt; megismétli, hogy támogatja az EKSZ-t abban, hogy továbbra is működjön együtt a tagállamokkal a női jelöltek számának növelése érdekében; megjegyzi, hogy összességében a nők az EKSZ személyzetének 47,7%-át tették ki; emlékeztet arra, hogy a nemek közötti egyensúlyt az EU különleges képviselői esetében is figyelembe kell venni, tekintve, hogy nyolc uniós különleges képviselő közül csak kettő nő;

13. felhívja az EKSZ-t, hogy mihamarabb törekedjen a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. cselekvési tervben meghatározott azon cél elérésére, hogy a felső- és középvezetői tisztségek 50%-át nők töltsék be, többek között olyan egyértelmű ütemterv és intézkedések révén, amelyek meghatározzák, hogy hogyan és mikor kell elérni ezt a célt; felhívja a Bizottság alelnökét/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét, hogy hajtsa végre a nemek közötti egyenlőség és a nők saját hivatalában való képviselete iránt kinyilvánított elkötelezettségét;

Költségvetési és pénzgazdálkodás

14. elismeri azokat a működési nehézségeket, amelyekkel az EKSZ szembesült a küldöttségek uniós hálózatának pénzgazdálkodása során a különböző válsághelyzetek miatt; elismeri, hogy ezek a helyzetek jelentős költségvetési hatással járhatnak, nevezetesen bizonyos igazgatási kiadások és költségek, például biztonsági és evakuálási költségek, valamint a Covid19-világjárványhoz kapcsolódó további logisztikai költségek kezelése tekintetében; kéri az EKSZ-t, hogy haladéktalanul tájékoztassa a Parlament Költségvetési Ellenőrző Bizottságát a világjárvány miatt felmerülő költségvetési hatásokról és kiadásokról;

15. megjegyzi, hogy az EKSZ 2019. évi teljes költségvetése 694,8 millió EUR-t tett ki (ami 2018-hoz képest 2,4%-os növekedést jelent), a következő felosztással: 249,7 millió EUR az EKSZ székhelyére és 445,1 millió EUR a küldöttségekre;

16. megállapítja, hogy az EKSZ 2019. évi költségvetése tekintetében a fő költségvetési szempontok az Egyesült Királyság Unióból való kilépése hatásainak kezelését célzó megerősítés, a regionális biztonsági tisztviselő és a küldöttségek hálózatainak megerősítése, az Európai Unió Katonai Törzse (EUKT) és a Válságkezelési és Tervezési Igazgatóság (CMPD) személyzetének növelése, az informatikai kapacitásra vonatkozó információk és a biztonságos kommunikáció voltak;

17. megállapítja, hogy a székhely költségvetése körülbelül 250 millió EUR volt, amelyből 161,8 millió EUR-t (azaz 64,8%-ot) a tisztviselők és a külső személyzet fizetésére és egyéb juttatásaira, 32 millió EUR-t (azaz 3 %-ot) az épületekre és az azokkal kapcsolatos költségekre, és 35,3 millió EUR-t (azaz 14%-ot) az informatikai rendszerekre, többek között a minősített adatok rendszerére, valamint berendezésekre és bútorokra irányoztak elő;

18. megállapítja, hogy a küldöttségek 445,1 millió EUR-s költségvetése a következőképpen oszlott meg: 129,2 millió EUR (azaz 29%) a tisztviselők javadalmazására, 161,7 millió EUR (36,3%) az épületekkel kapcsolatos költségekre, 71,6 millió EUR (16,1%) a külső személyzetre és a külső szolgáltatásokra, 37,8 millió EUR (8,5%) az alkalmazottakhoz kapcsolódó egyéb kiadásokra és 44,7 millió EUR (10%) az egyéb igazgatási kiadásokra;

19. felhívja az EKSZ-t annak biztosítására, hogy az Egyesült Királyságban működő uniós küldöttség a Szerződésekkel összhangban állandó és stabil státusszal rendelkezzen, és el legyen látva a feladatai teljesítéséhez szükséges emberi és anyagi erőforrásokkal, különös tekintettel a szabályozási ellenőrzésre;

20. megjegyzi továbbá, hogy a Bizottság 215,8 millió EUR hozzájárulást (a 2018. évi 196,4 millió EUR-hoz képest) utalt át a Bizottság uniós küldöttségeknél dolgozó személyzete adminisztratív költségeinek fedezésére, ez utóbbi felosztása a következő volt: a Bizottság V. fejezete számára 49,6 millió EUR (hasonlóan 2018-hoz), az operatív program igazgatási sorai fedezésére 103,1 millió EUR (a 2018. évi 91,8 millió EUR-hoz képest), és az Európai Fejlesztési Alap (EFA) és a vagyonkezelői alapok számára 63,1 millió EUR (viszonyítva a 2018-ban 55 millió EUR-hoz);

21. megállapítja, hogy 2019-ben az összes küldöttségi iroda – beleértve az EFA-küldöttségeket is – közös általános költségeit (bérleti díj, biztonság, takarítás és egyéb általános költségek) teljes egészében az EKSZ költségvetési soraiból finanszírozták, a negyedik egymást követő évben;

22. elégedetten veszi tudomásul az EKSZ 2019. évi költségvetésének végrehajtásában elért általános javulást, amely a kötelezettségvállalások terén 99,94%-os (a 2018. évi 99,9%-hoz képest), míg a kifizetéseknél 87,9%-os (a 2018. évi 84,8 %-hoz képest) végrehajtási arányt jelentett;

23. megjegyzi, hogy az EKSZ igazgatási költségvetésén belül végrehajtott összes átcsoportosítás értéke 20,8 millió EUR volt (2018-ban 30,8 millió EUR), ami 1,6 millió EUR-val csökkentette az EKSZ-küldöttségek költségvetését, és ennek megfelelő összeggel növelte a székhely költségvetését;

24. elismeri, hogy a küldöttségek bizottsági alkalmazottaihoz kapcsolódó műveleteket finanszírozó költségvetési sorok száma (a bizottsági költségvetés különböző fejezeteiből származó 34 különböző költségvetési sor, valamint az EFA-alapok) növeli a költségvetési gazdálkodás összetettségét; felkéri az EKSZ-t, hogy fontolja meg költségvetési jelentéstétele szerkezetének javítását az összetettség csökkentése érdekében;

25. ezért arra ösztönzi az EKSZ-t, hogy folytassa a Bizottsággal a költségvetési nómenklatúra és sorok egyszerűsítési módjainak megvitatását, amikor csak lehetséges, az EKSZ átfogó költségvetési gazdálkodásának megkönnyítése érdekében; úgy véli, hogy a következő többéves pénzügyi keretnek és a költségvetési nómenklatúra ahhoz kapcsolódó tervezési és szerkezeti változtatásának fel kell gyorsítania a költségvetés egyszerűsítésének és észszerűsítésének folyamatát; úgy véli, hogy ez a változás valószínűleg javítja a költségvetési költségek ellenőrzését és a lehető legkisebbre csökkenti a hibakockázatot; elismeri az EKSZ által 2020 elején tett, mélyreható egyszerűsítésre irányuló javaslatot; elismeri, hogy ezt a javaslatot a jelenlegi Covid19-világjárvány miatt 2022-re halasztották, de az EKSZ 2020 szeptemberében újabb egyszerűsítési javaslatot nyújtott be a Bizottsághoz;

26. elismeréssel veszi tudomásul az EKSZ különböző igazgatási folyamatai irányításának fokozatos javítására irányuló valamennyi kezdeményezést, ami az EKSZ szervezeti felépítésének kiigazításában is tükröződik; megismétli, hogy támogatja az „Innovatív 2019" kezdeményezést, és arra ösztönzi az EKSZ-t, hogy a hatékonyabb intézményi döntéshozatal biztosítása érdekében folytassa a kockázatok feltérképezésére irányuló különböző gyakorlatainak és a kapcsolódó enyhítő intézkedéseknek a finomítását, valamint az összes meglévő jogalap feltérképezését;

27. felhívja az EKSZ-t, hogy a következő éves tevékenységi jelentésben mutassa be jobban az eredményalapú irányítási keretét, amely a különböző igazgatási területeire vonatkozó megfelelő fő teljesítménymutatókon alapul, beleértve az emberi erőforrások ehhez kapcsolódó számát is, annak érdekében, hogy jobban fel lehessen mérni az EKSZ szakpolitikai céljai tekintetében elért eredményeket;

28. megállapítja, hogy az EKSZ úgy határozott, hogy a küldöttségek általi alkalmazás egységesítése, a visszatérő működési hiányosságok enyhítése és a pénzügyi tranzakciók irányításának optimalizálása érdekében egyes eljárások irányítását újra központosítja; üdvözli az EKSZ ezen erőfeszítéseit, pragmatikus kezdeményezéseit és válaszait, amelyek reagálnak a költségvetési hatóság korábbi aggályaira;

29. úgy véli, hogy mindenekelőtt egy nagy értékű közbeszerzési eljárásokkal foglalkozó központi szerv létrehozása és a küldöttségek számára átfogó közbeszerzés alkalmazása megfelelő irányítási mintákat és válaszokat jelent, figyelembe véve a korlátozott számú személyzettel rendelkező egyes küldöttségek magas munkaterhelését és a politikai munkára való összpontosítás szükségességét;

30. úgy véli, hogy a közbeszerzés és a költségvetési gazdálkodás digitalizációja kulcsfontosságú; emlékeztet arra, hogy az előző belső ellenőrzési felmérésben azonosított egyik leggyengébb összetevő, a „dokumentumkezelés" az EKSZ valamennyi érdekelt fele részéről rendszeres figyelmet érdemel az intézményi tudásállomány és az irányítási műveletek nyomonkövethetősége érdekében; ezért felhívja az EKSZ-t, hogy javítsa digitális rendszereit és dokumentumkezelését, fejlett irányítási és archiválási eszközöket, valamint lehetőség szerint papírmentes dokumentumkezelési eljárásokat bevezetve;

31. üdvözli, hogy az EKSZ lehetőség szerint szabad és nyílt forráskódú szoftvereket használ;

32. arra bátorítja az EKSZ-t, hogy kövesse az európai adatvédelmi biztos által az uniós intézmények és a Microsoft között 2018-ban aláírt intézményközi licencmegállapodás és végrehajtási szerződés újratárgyalására megfogalmazott ajánlást, hogy elérje a digitális szuverenitást, elkerülje a vevőfogvatartást és az ellenőrzés elmaradását, valamint biztosítsa a személyes adatok védelmét;

33. támogatja az EKSZ arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a költségvetési rendelet keretében optimalizálja pénzgazdálkodását; tudomásul veszi, hogy bizonyos működési rugalmasságra van szükség a küldöttségek irányításával kapcsolatban annak érdekében, hogy a küldöttségek működése ne szakadjon meg; emlékeztet azonban arra, hogy minden ideiglenes operatív intézkedést, nevezetesen annak lehetővé tételét a küldöttségvezetők helyettesei számára, hogy közvetve megbízott, engedélyezésre jogosult tisztviselőként járjanak el, és végrehajtsák a Bizottság működési költségvetését az üzletmenet-folytonosság biztosítása érdekében, továbbra is szigorúan felügyelnie kell a székhelynek;

34. hangsúlyozza a pénzügyi és igazgatási irányítás észszerűsítése és korszerűsítése további javításának fontosságát; üdvözli az EKSZ költségvetésének egyszerűsítéséről jelenleg folyó vitákat; e tekintetben rámutat, hogy az EKSZ-nek folytatnia kell a költségvetési sorok egyszerűsítése érdekében tett erőfeszítéseit; felszólít az EKSZ igazgatásának korszerűsítésére és egyszerűsítésére, többek között az „Innovatív 2019” projekt teljes körű végrehajtása révén;

Az ellenőrzések hatékonysága a jogszerűség és szabályszerűség tekintetében

35. tudomásul veszi a kötelezettségvállalások és kifizetések előzetes ellenőrzése során feltárt rendellenességek arányát (1 193-ból 308 hiba, illetve 2 119-ből 394 hiba); aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy mindkét esetben adminisztratív jellegű hibákról, azaz helytelen kötelezettségvállalási összegekről vagy az előzetes pénzügyi ellenőrzés céljából bemutatott kifizetések esetében az igazoló dokumentumok hiányáról van szó; tudomásul veszi, hogy 2020 januárjától bevezették a rendellenességi kódok felülvizsgált jegyzékét, amelynek célja a hibatipológia jobb meghatározása; felhívja az EKSZ-t, hogy vizsgálja ki és oldja meg az adminisztratív hibák eseteit, és tegyen jelentést a Parlamentnek az elért eredményekről; felszólít olyan intézkedések végrehajtására, amelyek általában véve hozzájárulnak a hibaszint csökkentéséhez;

36. elismeri az EKSZ 2018 óta belső véletlenszerű mintavétel alapján kidolgozott utólagos módszertanának fejlődését és folyamatos finomítását, valamint a személyzeti ráfordításokhoz kapcsolódó működési költségek hibaarányainak rendelkezésre bocsátását fő területek, azaz az infrastruktúra és egyéb működési kiadások, a biztonság, valamint az informatika és a telekommunikáció szerinti bontásban;

37. megjegyzi, hogy az EKSZ és a Számvevőszék továbbra is eltérően értelmezi a közbeszerzés során elkövetett eljárási hibák számszerűsítését; úgy véli, hogy ezt a következő pénzügyi évben továbbra is nyomon kell követni az EKSZ igazgatási költségvetésének kezelése során elkövetett hibák pénzügyi szempontból vett lényegességének pontosabb értékelése érdekében;

38. kéri az EKSZ-t, hogy a költségvetési rendelet 262. cikkével összhangban készítsen nyomonkövetési jelentést a 2019. évi pénzügyi évre vonatkozóan is;

Stratégiai kommunikációs tevékenységek

39. elismeréssel veszi tudomásul az EKSZ stratégiai kommunikációs kapacitásának és eszköztárának megerősítését a szándékos félretájékoztatással és a hibrid fenyegetésekkel szembeni fellépés érdekében, három munkacsoport felállításával a keleti térséggel, a Nyugat-Balkánnal és a déli térséggel kapcsolatban, valamint az EKSZ részvételét az uniós intézmények és a tagállamok között létrehozott sürgősségi riasztórendszerben; felkéri az EKSZ-t, hogy folytassa egy ilyen politika kidolgozását a Parlament külföldi beavatkozásokkal foglalkozó új különbizottságával annak érdekében, hogy pontosítsa válaszadási kapacitásait; elismeri és üdvözli az EKSZ és az Európai Parlament számos kapcsolattartó irodája (EPLO) közötti együttműködést a szándékos félretájékoztatás elleni küzdelem érdekében az európai parlamenti választási kampány során;

40. hangsúlyozza, hogy a szándékos, széles körű és módszeres félretájékoztatás elterjedése égető stratégiai kihívást jelent az Unió társadalmi diplomáciája számára, amelyre rövid távon megfelelő pénzügyi, informatikai és emberi erőforrásokat kell fordítani; támogatja a politikai döntéshozatal, a társadalmi diplomácia és a stratégiai kommunikáció közötti kapcsolat megerősítését;

41. hangsúlyozza, hogy stratégiai kommunikációra van szükség a rosszindulatú beavatkozás, többek között az idegen propaganda és a dezinformáció elleni küzdelem érdekében; hangsúlyozza az EKSZ stratégiai kommunikációs munkacsoportjának fontosságát, és kéri a Kínából és a Közel-Keletről, különösen Iránból eredő beavatkozással kapcsolatos stratégiai kommunikációval foglalkozó külön munkacsoport létrehozását, valamint további szükséges pénzügyi és emberi erőforrások biztosítását számára; hangsúlyozza, hogy a stratégiai kommunikációnak magában kell foglalnia a Covid19-világjárványra vonatkozó dezinformáció elleni küzdelmet;

42. hangsúlyozza a biztonsági és védelmi kultúra jelentőségét valamennyi szervezetben annak biztosítása révén, hogy az EKSZ megfelelő személyzettel, eljárásokkal, infrastruktúrával, eszközökkel (többek között informatikai eszközökkel) és költségvetéssel rendelkezzen ahhoz, hogy váratlan vagy válsághelyzetekben elláthassa kritikus és alapvető funkcióit; felszólít a biztonsági – különösen a kiberbiztonsággal kapcsolatos – kockázatok csökkentésére, az EKSZ digitális infrastruktúráját a külső fenyegetésekkel és támadásokkal szemben védő biztonsági intézkedések fokozása révén;

Vezetőségi megbízhatósági nyilatkozat

43. megjegyzi, hogy csak két küldöttség élt indokolással ellátott fenntartással, nevezetesen a szíriai küldöttség (2017 óta), valamint a dzsibuti küldöttség igazgatási kiadásaik kezelésével kapcsolatban, különös tekintettel a közbeszerzési kérdésekre; felhívja az EKSZ-t, hogy tegye meg a szükséges lépéseket e kérdések megvizsgálása érdekében;

44. felhívja az EKSZ-t, hogy az EKSZ éves tevékenységi jelentésében nyújtson további tájékoztatást az ellenőrzési programról annak érdekében, hogy áttekintést kapjon az uniós küldöttségek teljesítményéről és működéséről; úgy véli továbbá, hogy hasznos lesz jobban bemutatni a küldöttségek ellenőrzéseinek az EKSZ felelősségvállalási keretével való összhangját, és megmutatni, hogy az ellenőrzések eredményeinek és ajánlásainak felhasználása hogyan járult hozzá a küldöttségek munkamódszereinek nagyobb következetességéhez, egységességéhez és hatékonyságához; kiemeli annak fontosságát, hogy elemezzék az egyes küldöttségek pénzgazdálkodásának hatékonyságát és megfelelőségét;

Csalások megelőzése és felderítése

45. üdvözli, hogy az EKSZ a RELEX hatálya alá tartozó összes főigazgatósággal, az OLAF-fal pedig külön formátumban együttműködve folyamatosan kiigazítja csalás elleni stratégiáját; hangsúlyozza, hogy minden szükséges erőfeszítést meg kell tenni az operatív kihívásokkal kapcsolatos információk megosztása és cseréje érdekében, hogy tevékenységeikben és programjaikban jobban azonosítani lehessen a kockázatos területeket; felhívja az EKSZ-t, hogy azonosítsa azokat a lehetséges konkrét szakpolitikai területeket, ahol szorosabb együttműködésre lehet szükség az OLAF-fal a csalás hatékony megelőzése érdekében;

46. elismeréssel veszi tudomásul, hogy közös iránymutatásokat határoztak meg, amelyeket a külkapcsolatokra vonatkozó konkrét csalásellenes stratégiában rögzítettek, ami fontos előrelépést jelent; emlékeztet arra, hogy ezeket az iránymutatásokat el kell juttatni valamennyi küldöttségvezetőhöz, és rendszeresen értékelni kell azokat a belső ellenőrzési keret aktuális helyzetéről szóló felmérés és a kockázatok mélyreható feltérképezése keretében; megjegyzi, hogy 2019-ben nem jelentettek állítólagos visszaélési ügyeket;

47. megállapítja, hogy az EKSZ két esetről értesítette az OLAF-ot, és 2019-ben öt OLAF-vizsgálat eredményeiről is tájékoztatást adott; felkéri az EKSZ-t, hogy egyértelműen azonosítsa a kockázatnak kitett szakpolitikai területeket és a lehetséges összeférhetetlenségeket, és hívja fel a küldöttségvezetők figyelmét ezekre a területekre; megjegyzi, hogy a küldöttségek 12%-a számolt be arról, hogy változásokat észlelt a csalás kockázatával kapcsolatban, és hogy egyre nagyobb az igény a csalások felderítésével kapcsolatos képzés iránt (a küldöttségek 46%-a és a székhely részlegeinek 35%-a);

48. felkéri az EKSZ-t, hogy kezdje meg az Európai Ügyészséggel való jövőbeli kétoldalú együttműködésének kiépítését, és azt foglalja bele általános csalásellenes stratégiájába; emlékeztet arra, hogy a költségvetési rendelet 123. cikke előírja egy belsőellenőrzés-felügyeleti bizottság létrehozását az EKSZ belső ellenőre függetlenségének garantálása, a belső ellenőrzési funkció nyomon követése, valamint a kiadott ajánlások hatékony nyomon követésének biztosítása érdekében;

Etikai keret

49. felkéri az EKSZ-t, hogy az etikai kérdésekről szóló megfelelő kommunikáció révén javítsa a személyzetnek az intézmény etikai keretével és kultúrájával kapcsolatos ismereteit és azok figyelembevételét; úgy véli, hogy különös figyelmet kell fordítani arra, hogy tudják-e az alkalmazottak, hogyan kell jelenteni az etikátlan magatartással kapcsolatos problémákat, emellett kiemelten oda kell figyelni biztonságérzetük fokozására. kiemeli, hogy az éves kockázatkezelés során azonosítani, értékelni és kezelni kell az etikához kapcsolódó kockázatokat;

50. ösztönzi az EKSZ-t, hogy sürgősen tegyen erőfeszítéseket alkalmazottai számára rendszeres képzések és figyelemfelhívó előadások szervezésére a megfelelő magatartás területén (az etika, a csalás elleni küzdelem, a korrupció elleni küzdelem, a zaklatás elleni küzdelem, a titoktartási szintek tekintetében); úgy véli, hogy ennek az előadásnak az újonnan felvett személyzet kötelező bevezető képzéseinek részét kell alkotnia;

51. úgy véli továbbá, hogy az esetleges összeférhetetlenségek és az érzékeny belső információk kiszivárgásának elkerülése érdekében etikai normákat is figyelembe kell venni; támogatja az etikai iránymutatások EKSZ általi meghatározását, figyelembe véve a küldöttségeknél végzett munka sajátosságait az Unió és az EKSZ – különösen a küldöttségvezetők – hírnevével kapcsolatos kockázat csökkentése érdekében;

52. határozottan javasolja az EKSZ-nek, hogy egy szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodás alapján csatlakozzon az uniós átláthatósági nyilvántartáshoz;

53. hangsúlyozza, hogy az EKSZ-nek teljes mértékben meg kell felelnie a visszaélések bejelentésére vonatkozó bizottsági iránymutatásoknak, különös tekintettel a visszaélést bejelentő személyek jóhiszemű védelmére az előítéletek minden formájával szemben;

Összeférhetetlenség

54. hangsúlyozza, hogy a közszolgálati jogviszony megszűnését követő és „forgóajtó-jelenség" típusú összeférhetetlenségi helyzetek visszatérő problémát jelentenek az uniós intézményekben; felszólítja az EKSZ-t a személyzeti szabályzat és különösen annak 16. cikke, valamint egyéb alkalmazandó előírásai hatékony és következetes alkalmazására az összeférhetetlenségek elkerülése érdekében, különösen – de nem kizárólag – a vezető tisztviselők és a kirendelt nemzeti szakértők tekintetében; aggodalmát fejezi ki a forgóajtó-jelenség közelmúltbeli eseteivel kapcsolatban, és felhívja az EKSZ-t, hogy módszeresen vizsgálja felül a magánszektorba vagy harmadik országbeli szervezetekbe való, esetlegesen problémát jelentő munkahelyváltásokat, és a kötelező várakozási időszak végéig továbbra is kövesse nyomon a volt vezető tisztviselők foglalkoztatását;

55. mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az EKSZ hat évig nem tette közzé a volt vezető tisztviselők későbbi szakmai tevékenységeire vonatkozó egyetlen határozatát sem – így 2019-ben sem –, megsértve ezzel a személyzeti szabályzat 16. cikke szerinti kötelezettségeit; üdvözli, hogy 2020-ban megkezdte közzétételüket, beleértve a korábbi évek határozatainak visszamenőleges közzétételét is; e tekintetben szorgalmazza, hogy az EKSZ mostantól kezdve évente tegye közzé a volt vezető tisztviselők későbbi szakmai tevékenységére vonatkozó határozatait, és folyamatosan ellenőrizze, hogy betartják-e a rájuk vonatkozóan meghatározott feltételeket, és adott esetben tegyen határozott lépéseket e feltételek betartásának kikényszerítése érdekében;

56. megjegyzi, hogy az EKSZ a megbízatásuk megszűnését követő kétéves várakozási időszak első tizenkét hónapjára tilalmat alkalmaz a felső vezetés számára; emlékeztet arra, hogy a titoktartási kötelezettség kulcsfontosságú elv, amelyet a volt személyzetnek tiszteletben kell tartania;

57. hangsúlyozza, hogy a 16. cikk lehetővé teszi az uniós intézmények számára, hogy elutasítsák egy volt tisztviselő arra irányuló kérelmét, hogy egy konkrét munkát elvállaljon, amennyiben a korlátozások nem elegendők az intézmények jogos érdekeinek védelméhez; attól tart, hogy gyakran nem lehetséges a közszolgálati jogviszonyt követő tevékenységre előírt feltételek betartatása; ezért arra ösztönzi az uniós intézményeket és ügynökségeket, hogy vegyék fontolóra a személyzeti szabályzat 16. cikke alapján rendelkezésre bocsátott eszközök teljes skáláját;

Ingatlanpolitika

58. üdvözli a küldöttségek teljes irodaterületének 7%-át kitevő közös bérlés terén tapasztalható pozitív tendenciát; elismeréssel veszi tudomásul, hogy az EKSZ 2019-ben 22 új közös bérlési projektet indított 68 küldöttség vonatkozásában (ez összesen 115 közös bérleti megállapodást eredményezett); megjegyzi, hogy a közös bérlés jelenleg főként a tagállamokat és a partnerországokat (43), a Humanitárius Segélyek és Polgári Védelem Főigazgatóságát (20), más uniós ügynökségeket, például az EUIPO-t, az EASA-t és a Frontexet (17), az EBB-t (15), az EUKK-kat (10) és a KBVP-missziókat (EUBAM és EUCAP) (10) érinti;

59. ösztönzi az EKSZ-t, hogy folytassa az eszközök összevonását a tagállamokkal az épületek kezelése és a helyi együttműködés továbbfejlesztése terén, megkülönböztetett figyelmet fordítva a biztonsági kérdésekre, a legjobb ár-érték arány elérésére és az Unió imázsára és láthatóságára, valamint a költségvetés optimalizálására;

60. elismeréssel veszi tudomásul, hogy a közös bérlés növekedése együtt járt a költségbehajtási rendszer megszilárdításával és szabványosításával a közös bérlés során felmerült bevételek további központosítása és az igazgatási díjaknak a szolgáltatási szintre vonatkozóan kötött megállapodásokban történő alkalmazása révén; megállapítja, hogy 2019-ben mintegy 10 millió EUR bevétel keletkezett; felhívja az EKSZ-t, hogy az átláthatóság biztosítása érdekében készítsen áttekintést e bevétel elosztásáról;

61. sajnálatát fejezi ki a Számvevőszék azon megállapítása miatt, hogy csak kevés uniós küldöttség van akadálymentesítve teljes mértékben a fogyatékossággal élő személyek számára, kéri az EKSZ-t, hogy fontolja meg, hogy – ahol technikailag és pénzügyileg lehetséges, és amennyiben a helyi jogszabályok előírják – irodáit úgy alakítsa át, hogy javítsa a csökkent mozgásképességű személyek számára való akadálymentesítést;

62. megjegyzi, hogy az EKSZ saját tulajdonában lévő irodák aránya a küldöttségek irodáinak 19%-ával stabil maradt, és további vásárlások várhatók Argentínában és a Kongói Demokratikus Köztársaságban; megjegyzi, hogy 72,8 millió EUR-t költenek irodaépületek és lakóépületek bérlésére a küldöttségek hálózatában, 19,1 millió EUR-t pedig irodák bérlésére a központban;

63. üdvözli az ingatlanpolitika felülvizsgálatát, és kéri, hogy a Parlamentet kellő időben tájékoztassák a tagállamok és más nemzetközi szervezetek jelenlegi politikáival való újabb összehasonlító elemzés fő kimeneteléről;

64. elismeréssel veszi tudomásul, hogy az EKSZ által az EKSZ ingatlanpolitikájáról szóló 2016. évi számvevőszéki különjelentésben megfogalmazott ajánlások nyomon követésére kidolgozott cselekvési terv előrelépést tett lehetővé, amit a Számvevőszék is elismert;

65. felkéri az EKSZ-t, hogy tegyen további előrelépést az irodák és lakóépületek piaci árainak nyomon követése révén a portfólió áttekintésének szükségességére vonatkozó, még lezáratlan ajánlásokkal kapcsolatban, és a jelenlegi éves munkadokumentumát kiegészítve kezdje meg egy közép- és hosszú távú terv kidolgozását; emlékeztet arra, hogy a személyzet egy tagjára eső 35 m^2 irodaterületnek meg kell maradnia, és visszatérő viszonyítási pontként kell szolgálnia, továbbá a fogyatékossággal élők számára biztosított akadálymentesítést módszeresen értékelni kell a soron következő ingatlantervezések vagy költözések során; felhívja az EKSZ-t, hogy folyamatosan tájékoztassa a Parlamentet minden további előrelépésről;

66. üdvözli, hogy a Számvevőszék „Hogyan kezeli épületeit az Európai Külügyi Szolgálat világszerte?” című 2016. évi jelentésének nyolc ajánlásából csak egyet hajtottak végre teljes körűen, hármat pedig a legtöbb tekintetben; felszólít az összes fennmaradó ajánlás gyors és teljes körű végrehajtására;

Munkakörnyezet

67. megjegyzi, hogy a közvetítői szolgálathoz bejelentett, vagy a jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatos megoldatlan nézeteltéréseket, vagy a munkahelyi konfliktusok különböző típusait érintő esetek száma nőtt, és 2019-ben elérte a 183-at (a 2018. évi 135 esethez képest); tudomásul veszi, hogy a közvetítői szolgálat elé vitt ügyek számának növekedése a megfelelő működés jele; tudomásul veszi, hogy 2020-ban új határozatot fogadtak el az EKSZ közvetítői szolgálatáról a meglévő mechanizmusok megerősítése érdekében;

68. sajnálja, hogy az uniós küldöttségeknél még mindig vannak fizetés nélküli gyakornokok; ösztönzi az EKSZ-t, hogy tegyen lépéseket annak biztosítása érdekében, hogy a gyakornokok rendelkezzenek a saját maguk eltartásához szükséges eszközökkel; sürgeti az EKSZ-t, hogy kövesse az európai ombudsman azon ajánlását, hogy minden gyakornok számára megfelelő juttatást fizessen, amely legalább a megélhetési költségeket fedezi; javasolja, hogy több pénzt különítsenek el a gyakornokok fizetésére;

Környezetvédelmi dimenzió

69. elégedetten veszi tudomásul, hogy az EKSZ 2019-ben megbízást fogadott el az EKSZ székhelyére vonatkozó környezetvédelmi vezetési rendszer létrehozására azzal a szándékkal, hogy azt a küldöttségek hálózatára is kiterjessze; sürgeti az EKSZ-t, hogy tegyen meg minden szükséges intézkedést a központ és az uniós küldöttségek szénlábnyomának csökkentése érdekében papírmentes folyamatok végrehajtásával, és különös tekintettel energiaszerkezetére és a megújuló energiaforrások előmozdítására;